

RWD RWD-8 dwl

PODLASKIE ZAKŁADY WYTWÓRCZE

model do składania

SAMOŁOT SZKOLNO-LĄCZNIKOWY RWD-8

Samolot RWD-8 był najpopularniejszym samolotem szkolno-lącznikowym produkowanym w dwudziestolecu międzywojennym. Stosowany był do szkolenia zarówno w aeroklubach i obozach Lotniczego Przynależenia Wojskowego, w cywilnych szkołach pilotów oraz w szkolnictwie wojskowym.

Projekt wstępny RWD-8 wykonał w roku 1931 inż. Stanisław Wigura, a projekt konstrukcyjny opracowali w roku 1932 inżynierowie Drzewiecki, Rogalski i Wigura. Prototyp RWD-8 SP-AKL oblatał na początku 1933 roku Jerzy Drzewiecki. Samolot okazał się konstrukcją udaną i jego produkcję uruchomiono w Doświadczalnych Warsztatach Lotniczych w Warszawie. W latach 1933—1938 w DWL zbudowano około 90 samolotów RWD-8. Oznaczano je RWD 8 dwl. Samolot ten był produkowany na licencji w Jugosławii i Estonii.

Zmodyfikowany prototyp RWD-8 SP-AKL stanął do konkursu na wojskowy samolot szkolny, z którego wyszedł zwycięsko. Produkcję tej wersji samolotu oznaczonej RWD-8 pws podjęła Podlaska Wytwórnia Samolotów w Białej Podlaskiej. Wyprodukowano tam około 470 samolotów. Całkowita liczba wyprodukowanych w latach 1933—1938 samolotów wyniosła około 560 sztuk, co jak na ówczesne czasy było ilością rekordową.

W roku 1939 jednostki bojowe wyposażone były w 40 samolotów RWD-8, były one razem z kilkunastoma cywilnymi, zmobilizowanymi w trakcie działań wojennych, samolotami łączności pomiędzy sztabami Wojska Polskiego. Po zakończeniu działań wojennych około 110 sztuk RWD-8 znalazło się w Rumunii, na Łotwie i na Węgrzech gdzie były eksploatowane przez szereg lat.

Samolot RWD-8 był produkowany w wielu wersjach — jako samolot szkolny, do wywożenia skoczków spadochronowych, helowania szybowców oraz do szkolenia w lotach bez widoczności. Wersja „pws” różniła się od „dwl” wieloma szczegółami, z których najbardziej istotne to: zastosowanie amortyzatorów olejowo-powietrznych, wyjmowanie osłony między kabinami i lewostronne wchodzenie do kabin.

Samolot RWD-8 posiadał mieszaną konstrukcję o układzie zastrzałowego górnołatwa typu parasol ze składanymi skrzydłami o stałym podwoziu. Kadłub był spawany z rur stalowych, kryty płótnem. Płat skośny, dwudźwigarowy, trójdzielny konstrukcji drewnianej, kryty sklejką i płótnem. Usterzenie konstrukcji drewnianej kryte płótnem i sklejką. Podwozie trójgoleniowe z amortyzatorami gumowymi (dwl) lub olejowo-powietrznymi (pws). Napęd samolotu stanowił silnik P.Z. Inż. „Junior”, rzędowy, chłodzony powietrzem o mocy 88 KW (120 KM).

Malowanie i oznaczenia · Painting & Markings

MALOWANIE

Samoloty RWD-8 były malowane w dwóch wersjach kolorystycznych. Wytwórnia DWL malowała swoje samoloty w kolorze srebrno-czerwonym. Cały samolot malowano na kolor srebrny, natomiast osłona silnika, przód kadłuba, podwozie i zastrzały w kolorze czerwonym. Wytwórnia PWS malowała całe płatowce w kolorze oliwkowo-zielonym (khaki), przy czym przód silnika (maska), górna część kadłuba przed kabiną (zbiornik paliwa) i dolny zbiornik oleju malowały był na srebrno. Taki sam kolorystykę malowania posiadały samoloty wojskowe, które nosiły na skrzydłach i sterze kierunku szachownicę. Zdarzało się wśród samolotów wojskowych, że baldachim od góry malowano na kolor biały. Były to samoloty używane przez Centrum Wyszczolenia Lotnictwa w Dęblinie.

Samoloty malowane w schemacie srebrno-czerwonym posiadały znaki rejestracyjne w kolorze czarnym. Egzemplarze z czerwonym spodem skrzydeł w kolorze białym. Przy schemacie malowania w kolorze khaki znaki rejestracyjne miały kolor biały. Od powyższych schematów były odstępstwa w przypadku gdy dokonywano zakupu samolotu indywidualnie przez „Fundację” lub przy wysyłce na eksport.

Wnętrze kadłuba malowano na kolor srebrny lub jasnoniebieski, tablicę przyrządów naturalny kolor polerowanej blachy z czarnymi tarczami zegarów, fotele pilotów brązowe lub czarne, śmigło i opony czarne.

Wersje malowania modelu

RWD-8 dwl-SP-ZHP — Samolot przekazany Związkowi Harcerstwa Polskiego przez pracowników Warszawskiego Urzędu Telekomunikacyjnego oznaczony „DAR PASTY”

RWD-8 dwl-SP-BLC — Samolot Aeroklubu Warszawskiego.

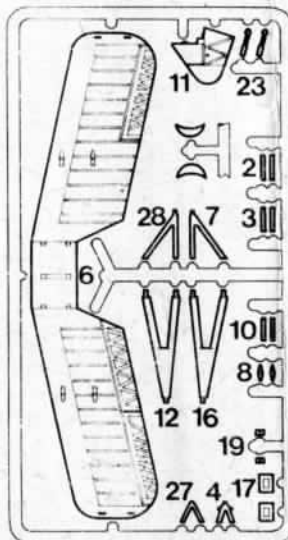
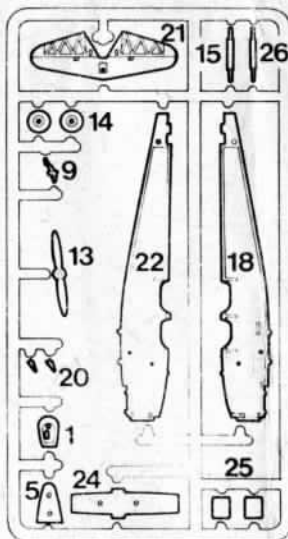
RWD-8 dwl-SP-BHX — Samolot Aeroklubu Śląskiego oznaczony „KATOWICE”

Montaż · Assembly

Numeracja części · Numbers of parts

Dane techniczne RWD-R przedstawiały się następująco
(w nawiasach dane wersji „pws”):

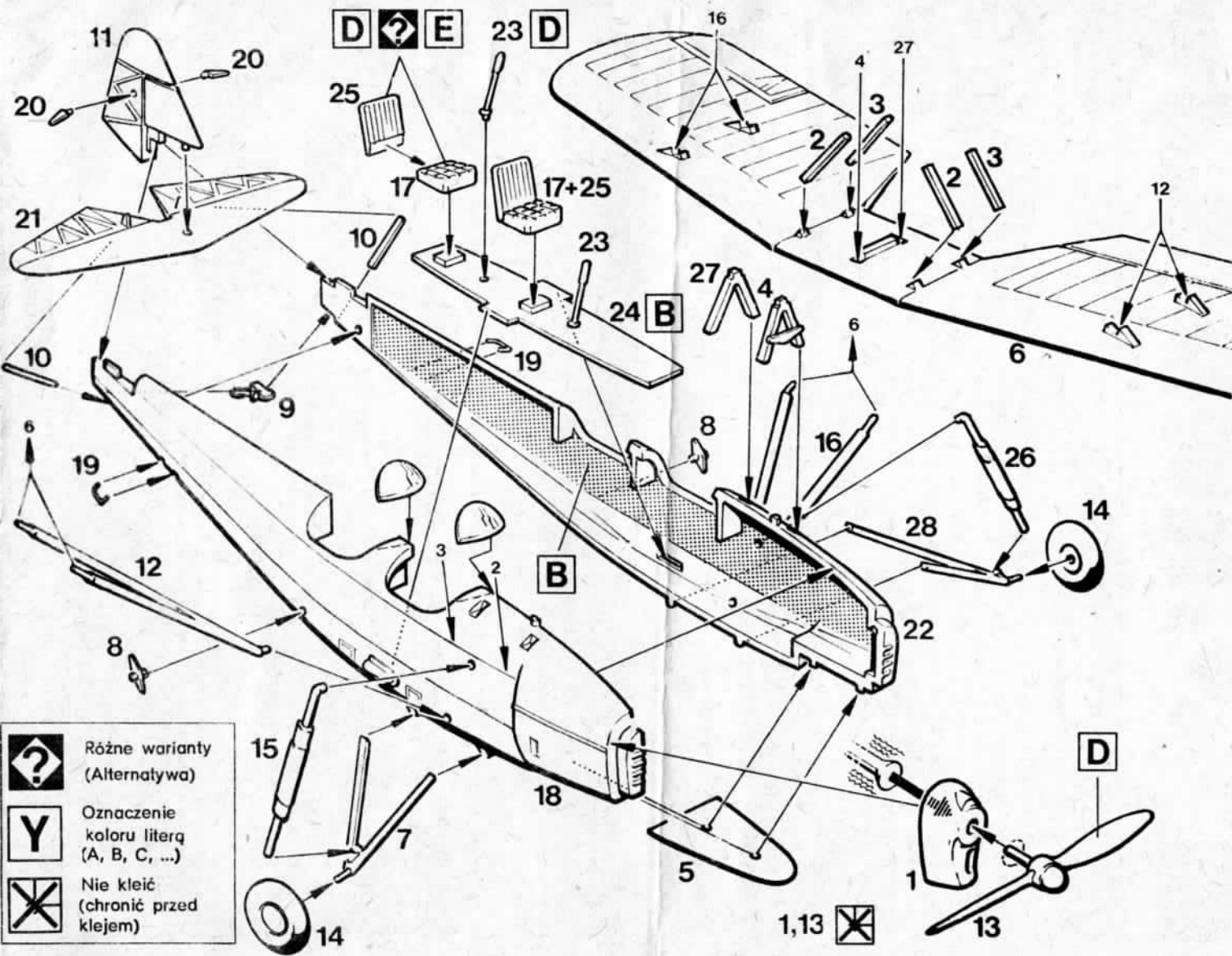
rozpiętość	11 m
dlugość	8 m
wysokość	2,3 m
masa własna	480 kg (500 kg)
masa całkowita	730 kg (750 kg)
prędkość maksymalna	175 km/h (170 km/h)
prędkość minimalna	75 km/h (80 km/h)
prędkość przelotowa	145 km/h (140 km/h)
pułap	5000 m (4200 m)
zasięg	500 km (435 km)

Instrukcja · Instruction

Wykaz części modułu

1. Przednia osłona silnika	szt. 1
2. Przedni wspornik płata	szt. 2
3. Tylny wspornik płata	szt. 2
4. Przedni wspornik baldachimu	szt. 1
5. Dolna osłona silnika	szt. 1
6. Skrzydło	szt. 1
7. Lewa goleń podwozia	szt. 1
8. Dźwignia steru wysokości	szt. 2
9. Płoz ogonowa	szt. 1
10. Wspornik statecznika wysokości	szt. 2
11. Statecznik kierunku	szt. 1
12. Prawy zastrzał płata	szt. 1
13. Smigło	szt. 1
14. Koła	szt. 2
15. Prawy amortyzator	szt. 1
16. Lewy zastrzał płata	szt. 1
17. Siedzenie fotela pilota	szt. 2
18. Prawa część kadłuba	szt. 1
19. Uchwyt kadłuba	szt. 2
20. Dźwignia steru kierunku	szt. 2
21. Statecznik wysokości	szt. 1
22. Lewa część kadłuba	szt. 1
23. Drążek sterowy	szt. 2
24. Podłoga kabiny	szt. 1
25. Oparcie fotela pilota	szt. 2
26. Lewy amortyzator	szt. 1
27. Tylny wspornik baldachimu	szt. 1
28. Prawa goleń podwozia	szt. 1

- Różne warianty (Alternatywa)
- Oznaczenie koloru literą (A, B, C, ...)
- Nie kleić (chronić przed klejem)

D **E** **23** **D**

B

B

D

1,13

Oznaczenia kolorów

A - RED
- czerwony

C - khaki

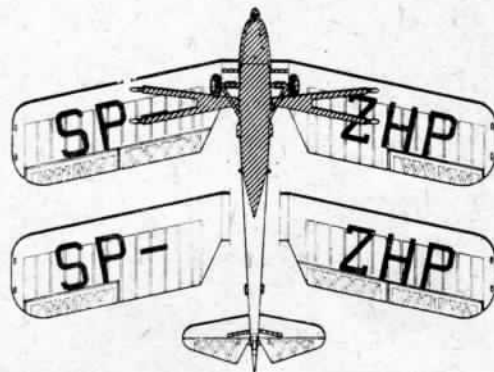
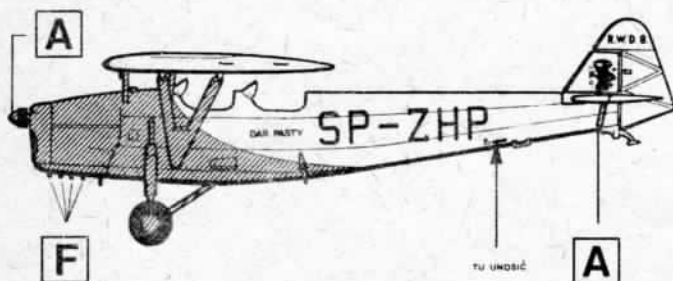
E - BROWN
- brązowy

B - SILVER
- srebrny

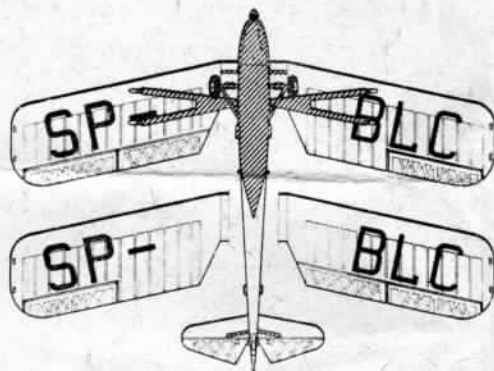
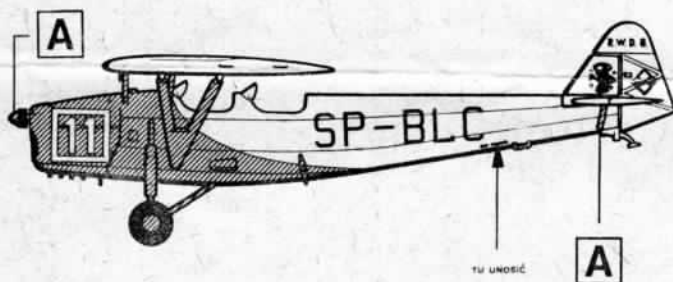
D - BLACK
- czarny

F - RUST
- rdzawy

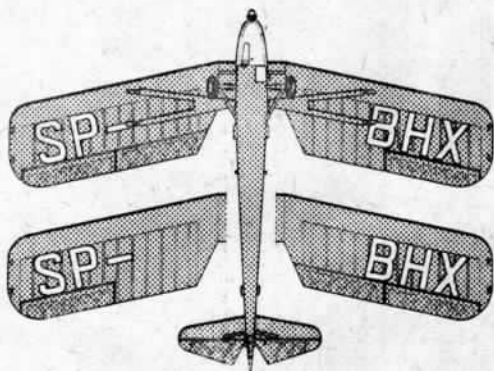
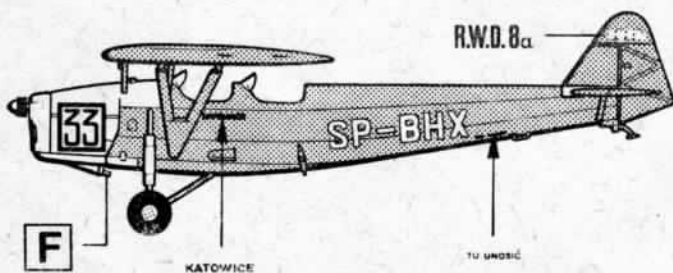
1.

2.

3.

SP-BLC

ZHP ZHP

BLC BLC

SP-ZHP SP-ZHP

SP-BLC

RWDS

RWDS

KATOWICE

KATOWICE

DAR PASTY

DAR PASTY

SP - SP -